

David (2 1/2) heeft geen gezichtsuitdrukking

willen andere kinderen weten. 'Is hij soms boos?' Als wij rustig uitleggen wat hem mankeert, begrijpen ze het meestal wel en vinden ze het vooral vervelend voor hem. Toch merkt Jacqueline dat de buitenwereld er voorzichtiger mee omgaat dan het gezin zelf. 'Laatste moesten we een familiefoto maken. Mijn schoonzus riep toen spontaan: 'Say cheese!' Waarop ik zei: 'Dat maakt voor Davids gezichts-uitdrukking niet uit, hoor.' Mijn schoonzus bood meteen haar excuses aan. Van ons had dat echt niet gehoeven. Wij willen juist niet dat anderen voorzichtig met David omgaan.

'AAN DE PRELICHTJES IN ZIJN OGEN KUNNEN WE ZIEN DAT DAVID LACHT'

Tegeïjker tijd begrijpen we natuurlijk wel dat ze anders reageren dan bij gezonde kinderen. 'Juist daarom proberen Christiaan en Jacqueline zijn expressie op andere manieren te ontmaskeren. 'David moet meer dan anderen leren om duidelijk te maken hoe hij zich voelt,' legt Christiaan uit. 'Door te gebaren met zijn handen of door hardop te lachen kan hij bijvoorbeeld laten merken dat hij blij is. En dat doet hij als de beste. Ik ken maar weinig mensen die zoveel lol kunnen hebben als David.' ■

*Christiaan: 'Door te gebaren met
zijn handen of hardop te lachen, laat
David merken dat hij blij is'*

Meer informatie over Davids aandoening vind je op www.moebius.syndroom.nl en www.eigengezicht.nl.

'Hallo, ik ben Nijntje, wil je met me spelen?' klinkt het

Schaterlachend pakt David zijn knuffel en danst met hem door de kamer. Zijn plezier werkt aanstekelijk. Binnen de kortste keren lachen zijn ouders en broertje Olav (6 maanden) mee. Toch is er iets vreemds aan de hand. Want hoe hard hij ook lacht en hoe veel lol hij ook maakt, zijn gezicht lacht niet mee. David heeft vanaf zijn geboorte een zeldzame dubbelzijdige aangezichtsverslammung. Hierdoor kan hij niet lachen, niet boos, droevig of verbaasd kijken en ook niet zijn wenkbrauwen fronsen of gekke bekken trekken. Kortom: David heeft geen gezichtsuitdrukking. 'Alleen als hij huilt, trekt zijn mondhoek

rechtsonder een klein beetje mee,' vertelt Jacqueline Vrieling (33). 'En zijn ogen kunnen lachen, maar dat zien wij zelf vooral. Wij merken die prelichtjes altijd op.' Een bijzonder probleem is dat Davids tong deels verlamd is en daarom niet in alle richtingen kan bewegen. 'Met eten en het uitspreken van bepaalde klanken heeft hij moeite,' licht Christiaan Vrieling (34) toe. 'De logopedist probeert hem daar zo goed mogelijk bij te helpen, en dat lukt heel aardig.'

Hardop lachen

Toch besetten Jacqueline en Christiaan maar al te goed met welke problemen hun zoon in de toekomst te maken kan krijgen. 'Gezichtsuitdrukkingen zijn zo belangrijk in het sociale verkeer,' merkt Jacqueline op. 'Soms vragen mensen waarom David nooit lacht. 'Wat is er met dat jongetje aan de hand?'